

SELSKAPSRETT

GRETTE

MEDIA OG KULTUR
MILJØ OG FORNYBAR ENERGI
BANK, FINANS OG FORSIKRING
M&A OG KAPITALFORVALTNING
LIFE SCIENCES, MAT OG HELSE
IKT OG TELEKOMMUNIKASJON
BYGG OG ANLEGG
EIENDOM

Selskapsretten danner rammeverket for all næringsvirksomhet og er en del av grunnlaget for enhver beslutning i forretningsdrift. Den rettslige reguleringen gir føringer for hvordan selskapet kan utnytte sine kommersielle muligheter.

Selskapsretten har nær sammenheng med andre rettsområder. Grette bidrar med å organisere virksomheten i samsvar med rettsreglene og kravene til god forretningskikk. Grundige og forsvarlige prosesser sikrer kommersielt gode, lovlige og etisk forsvarlige beslutninger.

Typiske eksempler på forhold hvor selskapsretten har en integrert rolle i næringsvirksomhet er:

- Kontrakter for salg av selskapets produkter eller tjenester
- Innkjøpsavtaler
- Gjennomføring av større prosjekter
- Opptak av lån fra finansinstitusjoner og andre långivere
- Informasjon til styret og utarbeidelse av beslutningsgrunnlag
- Inngåelse av samarbeidsavtaler med selskaper i og utenfor eget konsern
- Oppkjøp og salg av virksomhetsområder eller selskaper – M&A

SELSKAPSRETT. FORUTSETNING FOR ALL NÆRINGSVIRKSOMHET

Etablering og endringer

Valg av selskapsform påvirker blant annet mulighetene for innhenting av kapital, eiernes ansvar samt skattebelastning. Selskapsformen påvirker også styresammensetning og mulighetene til eierstyring. Vurderingen av selskapsform er derfor viktig å ta før virksomheten etableres. Både selskapets behov og de rettslige rammene endres jevnlig og kan kreve tilpasninger eller skifte av selskapsform og driftsstruktur.

Grette gir råd om valg av selskapsform etter gjennomgang av klientens behov og planer. I dialog med selskapets eiere, ledelse og revisor utarbeider vi alle typer dokumenter tilknyttet etablering og endringer, så som:

- Stiftelsesdokumenter
- Registreringsmeldinger
- Aksjonærvtaler
- Avtaler med ansatte, samarbeidspartnere, utleiere av lokaler mm.

Daglig ledelse av selskapet

En sentral del av administrasjonens oppgaver er ivaretagelse av forholdet til selskapets styre, generalforsamling og andre selskapsorganer. Grette bistår både som styresekretær og i form av enkeltoppdrag for styret og andre selskapsorganer. Vi kan forberede møter, samle inn og utarbeide dokumentasjon, forestå innkalling, lede møter og følge opp vedtak, endringsmeldinger til Foretaksregisteret. Vi organiserer også administrasjonens kontakt med styrets underutvalg, representantskap, kontrollkomité og andre organer.

En vesentlig del av styringen av selskaper er de fullmakter som enkeltpersoner og grupper tildeles. For å nå de mål selskapet setter seg samtidig som egne styringsprinsipper følges, må tildeling og etterlevelse av fullmakter kvalitetsikres. Grette bidrar ved utarbeidelse av:

- Beslutningsgrunnlag for selskapets organer
- Styreinstruks og instruks for daglig leder
- Fullmaktsstrukturer og fullmaktsdokumenter internt i selskapet samt fra aksjonærer mm.

Eierstyring og internkontroll

Styring og drift av selskaper baseres på en kombinasjon av formelle krav, eiernes preferanser og den profil selskapet ønsker utad. Selskapets tillit i markedet er avhengig av at både lovpålagte og egne normer overholdes. De alminnelige prinsipper for god eierstyring (corporate governance) dreier seg i stor grad om forholdet mellom aksjonærene, styret og ledelsen i et selskap. I en videre forstand omfattes også forholdet til andre enn eiere så som ansatte, det offentlige, kreditorer, lokalsamfunn og andre som selskapet står i forhold til.

Behovet for løpende informasjon til markedet og utarbeidelse av gode beslutningsgrunnlag stiller krav til administrasjonen, styrets medlemmer og aksjonærene. Administrasjonen skal ivareta selskapets og de ansattes interesser. Styrets hovedoppgave er å fatte beslutninger i vesentlige saker, etablere retningslinjer for den daglige driften, kontrollere administrasjonen og forberede og tilrettelegge beslutninger for generalforsamlingen. Selskapets styre baserer hovedsakelig sine beslutninger på informasjon fra administrasjonen,

GRETTE ER EN AKTIV SAMARBEIDSPARTNER

SELSKAPSRETT

men skal på uavhengig basis ha en kontrollerende funksjon i forhold til denne. Aksjonærene kan aktivt utøve sin eierrolle overfor selskapet ved deltakelse og stemmegivning i generalforsamlinger. Grette er en aktiv samarbeidspartner ved:

- Utarbeidelse av aksjonærinformasjon
- Utarbeidelse av kompensasjons-, opsjons- og bonusordninger
- Rutiner og dokumentasjon for likebehandling av aksjonærene
- Systemer og dokumentasjon for forvaltning av etiske normer
- Utarbeidelse av rutiner for internkontroll
- Etablering av og mandat for underkomiteer til styret og revisjonskomité
- Utarbeidelse og implementering av instruks til styret og daglig leder

Egenkapitaltransaksjoner og finansiering

Eiernes innskudd og uttak av kapital reguleres av selskapsrettslige regler. Verdipapir- og børslovgivning stiller ytterligere krav for selskaper med noterte aksjer eller lån. Beskatning av uttak og fradragsføring av tap er et vesentlig moment i egenkapitaltransaksjoner og de skattemessige konsekvensene må derfor vurderes for å finne de beste løsningene.

Forholdet mellom egenkapital og fremmedkapital styrer driftsmessig fleksibilitet og frihet i forhold til blant annet långivere. Valg av kapitalstruktur bestemmer både formelt og faktisk muligheten for eiernes uttak.

Grettes spesialister innenfor bank og finans bistår i forbindelse med selskapsrettslige spørsmål som:

- Kapitalforhøyelser (emisjoner)
- Kapitalnedsettelse og utdeling av utbytte
- Kjøp av egne aksjer
- Opptak av ordinære og ansvarlige lån
- Opptak og notering av obligasjonslån
- Utarbeidelse av legal opinions

Konserninterne transaksjoner og transaksjoner med eierne

Transaksjoner mellom konsernselskaper og mellom et selskap og dets eiere krever formelle vedtak og særskilt dokumentasjon for å sikre at transaksjonene er gyldige. Kreditt og sikkerhetsstillelse overfor eiere og konsernselskaper stiller særlige krav til avtalene og vedtakene i de besluttede organer. Samtidig er slike transaksjoner underlagt særlige skatterettslige regler.

Overføringer og faktiske ytelser mellom konsernselskaper omfattes av krav om armlengdes vilkår og dokumentasjon. For konserner vil formelle konsernstyringsprinsipper regulere hvordan både daglige og periodevise transaksjoner skal håndteres. Prinsippene må følges opp i avtaler og rutiner som ivaretar dokumentasjonskravene og armlengdesprinsippet både etter selskaps- og skattelovgivningen.

Grette bistår ved transaksjoner med eiere og innenfor konsern. Vi vurderer rettslige konsekvenser og utformer nødvendige avtaler og dokumentasjon, blant annet:

- Konsernstyringsprinsipper
- Avtaler mellom selskaper i samme konsern
- Avtaler mellom selskap og aksjonær
- Dokumentasjon av internprising og verdifastsettelse
- Beslutningsgrunnlag for vedtak i selskapsorganer

Kjøp og salg av virksomhet - M&A

Oppkjøp eller salg av virksomhet innebærer at det må foretas en rekke vurderinger av både praktisk og formell art. Både for kjøper og selger vil den informasjon som presenteres være avgjørende for beslutningene som fattes.

Valget mellom å kjøpe innmat eller aksjer styres gjerne av skattemessige posisjoner. Rettslig er overdragelse av et selskap vidt forskjellig fra overdragelse av virksomhetsområder, og valget er derfor av vesentlig betydning både i forhold til de berørte selskaperens avtaleparter, offentlige myndigheter og aksjonærene.

Alle juridiske fagfelt må ses i sammenheng for å oppnå en forsvarlig transaksjon. Våre transaksjonsspesialister leder og organiserer prosjektene og samarbeider med andre spesialister på andre aktuelle fagfelt som arbeidsrett, konkurranserett, immaterialrett mv.

Kjøpers mulighet til å benytte selskapets egne eiendeler som basis for sin egen finansiering er i mange tilfeller et vesentlig premiss ved valg av transaksjonsform. Grensedragninger mot selskapsfinansiert aksjeervert kan ofte volde vanskeligheter i praksis og er av de forhold som krever en grundig vurdering. Ved forberedelse

og gjennomføring av transaksjoner samarbeider Grette nært med selskapets styre, administrasjon og engasjerte rådgivere. Vi utarbeider:

- Prosjektplan
- Mandatavtaler
- Intensjonsavtaler
- Selskapsgjennomgang (due diligence)
- Aksjekjøps- og salgsavtaler
- Avtaler om kjøp og salg av virksomhetsområder
- Selskapsmessige endringer i forbindelse med transaksjonen
- Meldinger til offentlige myndigheter
- Endringer av selskapets avtaler

Fusjon og fisjon

For å lykkes med fusjoner og fisjoner må de gode kommersielle løsningene ivaretas gjennom planlegging og tilrettelegging av formelle prosesser. Hvordan transaksjonen bør gjennomføres påvirkes av gjeldende selskapsstrukturer, skattemessige posisjoner og ønsker om fremtidig struktur. Overholdelse av selskapsrettslige krav er også et absolutt vilkår for å kunne gjennomføre fusjoner og fisjoner skattefritt. Grette forbereder og utarbeider:

- Beslutningsgrunnlag
- Fusjons- og fisjonsplaner
- Melding til Foretaksregisteret og kreditorer
- Søknader og meldinger til norske og europeiske konkurransemyndigheter

ØVRIGE SELSKAPSRETTSLIGE FORHOLD

SELSKAPSRETT

Forholdet til offentlige myndigheter:

- Miljørettslige spørsmål – krav og pålegg
- Registrering i Brønnøysundregistrene
- Datatilsynet, personvern
- Konkurranserett – fusjonskontroll og markedsdominans

Skatt og avgift:

- Regnskapsregler
- Revisjonsplikt, forholdet til revisor
- Generelle og spesielle skattespørsmål – nasjonale og internasjonale
- Merverdiavgift
- Særavgifter
- Bokettersyn
- Tilleggs- og straffeskatt
- Klager og prosesser

Tvisteløsning:

- Voldgift
- Oppmannsfunksjoner
- Meglings- og prosedyreoppdrag
- Granskning

Styremedlemmers rolle og ansvar:

- Handlingsplikt for styret i krisesituasjoner
- Aktivitetskrav
- Taushetsplikt
- Forsikringer for styre og ledelse
- Styreansvarskrav

Selskapsformer:

- Ansvarlige selskaper (ANS - DA)
- Kommandittselskaper (KS)
- Filialer av utenlandske selskaper (NUF)

Engasjementsikring og krisehåndtering:

- Sikring og innfordring av utestående krav
- Pant- og garantistillelser for andres forpliktelser
- Solvensproblemer, handlingsplikt
- Omdømmekriser

Prosjektorganisering:

- Joint Venture investeringer
- Syndikering
- Samarbeidsavtaler

Arbeidsrett:

- Obligatorisk tjenestepensjon
- Arbeidstakeres representasjons- og medbestemmelsesrett
- Forholdet til tillitsmannsapparatet og fagforeninger
- Drøftelsesplikt ved nedbemanninger

Internasjonale forhold:

- EØS-rett, herunder europeiske selskaper
- Internasjonal selskapsrett
- Grenseoverskridende fusjon og flytting
- Bistand og koordinering ved etablering av datterselskaper i utlandet

Kontaktpersoner - selskapsrett

Dag Horsberg Hansen
partner, advokat

E-post: daha@grette.no
Mobil: 90 73 14 03

Jacob S. Bjonness-Jacobsen
partner, advokat (H)

E-post: jabj@grette.no
Mobil: 97 08 78 98

Lars Jørstad Francke
partner, advokat

E-post: lafr@grette.no
Mobil: 93 22 58 03

Dr. Roland Mörsdorf
partner, advokat

E-post: romo@grette.no
Mobil: 94 17 65 30

Nyhetsbrev

Vi utgir elektroniske nyhetsbrev som du finner på våre hjemmesider: www.grette.no

Vi ser helheten Du får mulighetene

Grette leverer forretningsjuridisk rådgivning og problemløsning til private og offentlige virksomheter.

Ca. 65 spisskompetente advokater med høy faglig dyktighet og relevant bransjekompetanse setter lojalitet overfor kundenes behov og interesser først.

Alle våre kunder får umiddelbar tilgang til våre dedikerte advokater - med løfte om rask respons på sine henvendelser.

Advokatfirmaet Grette DA

Filipstad Brygge 2

Postboks 1397 Vika, 0114 Oslo

Tlf: 22 34 00 00

firmapost@grette.no

www.grette.no